

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра хірургії медичного факультету № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

"__30__" __08__ 2024р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ХІРУРГІЯ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

кваліфікації освітньої «Магістр медицини»

кваліфікації професійної «Лікар»

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія»

2024-2025 навчальний рік

1. Анотація курсу:

Вибіркова навчальна дисципліна «Загальна хірургія» є важливою клінічною дисципліною, під час вивчення якої студенти опановують базові знання з основ організації хірургічної допомоги, десмургії, санітарно-епідемічного режиму в хірургічному стаціонарі, кровотеч та способів їх зупинки, трансфузіології, анестезіології, реанімації, травм, хірургічної інфекції, трансплантології, онкології, обстеження хірургічного хворого, лікувальних та діагностичних критеріїв, хірургічних маніпуляцій, операцій, мануальних та інструментальних втручань в анатомічні структури організму хворого, догляду. Одним із головних завдань хірургії є всебічне та глибоке вивчення морфо - функціональних процесів з метою забезпечення ефективності лікування, зокрема оперативних втручань для найбільш швидкого одужання хворих. Темі лекцій охоплюють основні проблемні питання загальної хірургії. У лекціях висвітлюють організаційні питання організації роботи хірургічної служби, проблемні питання хірургічної патології: механізми розвитку, перебіг, методи лікування, профілактики ускладнень, реабілітації. Навчальний процес організований за кредитно-трансферною системою. Обсяг навчального навантаження студентів подано у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховують студенту при успішному засвоєнні ним модулю.

Види навчальних занять - лекції, практичні заняття та самостійна робота. Засвоєння матеріалу з відповідної теми контролює викладач на наступному практичному занятті у відповідності з поставленими цілями, засвоєння модулів - на підсумковому занятті. Застосовують наступні засоби визначення рівня підготовки студентів: тести, розв'язування ситуаційних задач, контроль практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводять по завершенню її вивчення.

2. Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Передреквізити (Prerequisite). Дисципліна «Загальна хірургія» базується на знаннях, що отримуються студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як анатомія, гістологія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія, оперативна хірургія і закладає основи для вивчення клінічної хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, акушерства, гінекології, анестезіології, реаніматології та інших навчальних дисциплін, що передбачають застосування хірургічних методів лікування.

Навчальна дисципліна	Теми	Конкретні знання	Уміння
Анатомія людини	Анатомія дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози.	Будова дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози.	Визначати елементи будови дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози у конкретного пацієнта.

Нормальна фізіологія	Фізіологія дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози. Фізіологія крові.	Принципи функціонування дихальної, серцево-судинної, травної систем, системи крові, грудної та щитовидної залози.	Оцінити показники функціонування дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози.
Патологічна анатомія	Запалення. Дистрофія.	Морфологію запалення та дистрофії.	Виявити ознаки запалення і дистрофії у конкретного хворого.
Патологічна фізіологія	Запалення. Шок. Асфіксія. Інтоксикація	Патологічна фізіологія шоку, запалення, асфіксії та інтоксикації.	Виявити ознаки запалення, шоку, асфіксії та інтоксикації у конкретного хворого.
Топографічна анатомія та оперативна хірургія	Топографічна анатомія та принципи оперативних втручань на органах грудної клітки, травної системи, грудної та щитовидної залози.	Топографія та принципи оперативних втручань на органах грудної клітки, травної системи, грудної та щитовидної залози.	Визначати елементи будови дихальної, серцево-судинної, травної систем, грудної та щитовидної залози у конкретного пацієнта.
Фармакологія	Кровозамінники. Анальгетики. Антибіотики. Інгібітори протонної помпи. Адренолітики, адреноміметики. Холінолітики, холіноміметики.	Механізм дії. Покази. Протипокази. Режим дозування. Форма випуску.	Призначати конкретному пацієнту.

Матеріал дисциплін, володіння якими істотно полегшить засвоєння хірургії

Постреквізити (Postrequisite) – вивчення навчальної дисципліни «загальна хірургія» складає основу для подальшого опанування хірургії, дитячої хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, де передбачається застосування хірургічних методів лікування.

3. Мега курсу: оволодіння систематизованими знаннями з організації хірургічної допомоги, режиму і догляду за хірургічними хворими, оволодіння необхідними медичними маніпуляціями, навичками використання перев'язувального матеріалу, уміння застосовувати

основні принципи асептики, антисептики, знеболювання, заходи для елементарної підтримки життя, зупинки кровотечі, аналізувати результати лабораторних і інструментальних методів дослідження, проводити опитування і фізикальне обстеження хірургічних хворих та аналізувати їх результати, опанування загальних знань з хірургічної інфекції, основ клінічної онкології, аномалій розвитку.

4. Результати навчання дисципліни:

Знати:

- ✓ Організацію режиму і догляду за хірургічним хворим, виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- ✓ Морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у хірургії.
- ✓ Основні принципи асептики, антисептики, знеболювання.
- ✓ Причини та клініко-лабораторні симптоми хірургічних захворювань організму (в межах навчальної програми).

Вміти:

- ✓ виконувати загальнолікарські маніпуляції (перев'язки, ін'єкції, зупинка кровотечі, транспортна іммобілізація при вивихах і переломах кісток, місцева інфільтраційна та провідникова анестезія, визначення групи крові та резус-належності);
- ✓ надати необхідну допомогу при асфіксії, гострій дихальній недостатності, електротравмі, непритомність, зовнішній кровотечі, колапсі, опіках і обмороженнях, утопленні, шоку, ранах і травмах кісток і суглобів.
- ✓ проводити реанімаційні заходи при клінічній смерті.

здатен продемонструвати: знання і практичні навички з дисципліни;

володіти навичками: методики обстеження пацієнта з хірургічною патологією, виконання перев'язок, ін'єкцій, промивання шлунку і кишківника, зупинки кровотечі, транспортної та лікувальної іммобілізації, місцевої інфільтраційної та провідникової анестезії, проведення визначення груп крові, переливання препаратів крові і кровозамінників, надання допомоги при травмі, опіках, відмороженнях, реанімаційних заходів;

самостійно вирішувати: питання стану фізіологічних функцій організму, його систем та органів, створення плану обстеження хірургічного хворого.

5. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тематика практичних занять з дисципліни « Загальна хірургія»

для студентів 2 курсу медичного факультету № 2

(спеціальність –«стоматологія»)

Тематика практических занятий по дисциплине «Общая хирургия»

для студентов 2 курса медицинского факультета № 2

(Специальность - «стоматология»)

Topics of practical classes in the discipline "General Surgery"

for 2nd year medical students medical faculty № 2

(specialty - "dentistry")

№	Назва теми практичного заняття	Годин
---	--------------------------------	-------

1	<p>Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення. Введение в хирургию. Гигиена в хирургическом стационаре. Работа среднего персонала в условиях хирургического отделения</p> <p>Introduction to surgery. Hygiene in a surgical hospital. The work of paramedics in the surgical department</p>	2,0
2	<p>Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці. Организация работы в чистой перевязочной. Десмургия, перевязочный материал. Типичные бинтовые повязки. Повязки на голову, шею, грудную клетку. Уход за больными, оперируемыми на голове, шее, грудной клетке.</p> <p>Самостійна робота/ Самостоятельная работа / Home work Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими з приводу патології голови, шиї, грудної клітки, органах черевної порожнини, промежині та кінцівках. Пов'язки на живіт, поперекову ділянку, промежину, кінцівки. Организация работы в чистой перевязочной. Десмургия, перевязочный материал. Типичные бинтовые повязки. Повязки на голову, шею, грудную клетку. Уход за больных, оперированных по поводу патологии головы, шеи, грудной клетки, органах брюшной полости, промежности и конечностях. Повязки на живот, поясничную область, промежность, конечности.</p> <p>Organization of work in a clean dressing room. Desmurgia, dressing material. Typical bandages. Headbands, neck, chest. Care for patients operated on the head, neck, chest.</p> <p>Organization of work in a clean dressing room. Desmurgia, dressing material. Typical bandages. Headbands, neck, chest. Care for patients operated on for pathology of the head, neck, chest, abdominal organs, perineum and limbs. Bandages on the abdomen, lumbar region, perineum, limbs.</p>	2,0 1,0
3	<p>Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Асептика. Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Обробка рук хірурга та операційного поля. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів, шовного матеріалу. Асептика. Стерилизация перевязочного материала и операционного белья. Организация работы в операционной. Обработка рук хирурга и операционного поля. Подготовка и стерилизация режущих, оптических, общехирургических инструментов, шовного материала.</p> <p>Asepsis. Sterilization of dressings and surgical linen. Organization of work in the operating room. Treatment of surgeon's hands and operating field. Preparation and sterilization of cutting, optical, general surgical instruments, suture material</p>	2,0

4	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Антисептика. Догляд за хворими з гнійною патологією. Антисептика. Уход за больными с гнойной патологией. Antisepsis. Care of patients with purulent pathology.	2,0
5	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Місцева анестезія. Хірургічна операція. Підготовка хворих до операцій. Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Местная анестезия. Хирургическая операция. Подготовка больных к операциям. Уход за больными в послеоперационном периоде. Local anesthesia. Surgery. Preparation of patients for operations. Patient care in the postoperative period	4,0
6	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Загальна анестезія. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих. Общая анестезия. Реанимационные мероприятия у хирургических больных. General anesthesia. Resuscitation measures in surgical patients.	2,0
7	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової та кінцевої зупинки кровотечі. Загальні питання трансфузіології. Кровотечение и кровопотеря. Методы временной и конечной остановки кровотечения. Общие вопросы трансфузиологии. Bleeding and blood loss. Methods of temporary and final cessation of bleeding. General issues of transfusiology.	4,0
8	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Рани і рановий процес. Ранова інфекція. Лікування ран. Раны и раневой процесс. Раневая инфекция. Лечение ран. Wounds and wound process. Wound infection. Wound healing.	2,0
9	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Закриті пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки, черевної порожнини Закрытые повреждения мягких тканей, черепа, грудной клетки, брюшной полости Closed injuries of soft tissues, skull, chest, abdominal cavity	2,0
10	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Переломи. Механізм виникнення. Утворення кісткового мозолю. Перша допомога при переломах. Лікування переломів в стаціонарі. Вивихи. Переломы. Механизм возникновения. Образование костной мозоли. Первая помощь при переломах. Лечение переломов в стационаре. Вывихи. Fractures. The mechanism of occurrence. Bone callus formation. First aid for fractures. Treatment of fractures in the hospital. Dislocations.	2,0
11	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Опіки. Опікова хвороба. Відмороження, електротравма. Ожоги. Ожоговая болезнь. Отморожения, электротравмы. Burns. Burn disease. Frostbite, electric shock.	2,0

12	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Гострі гнійні захворювання м'яких тканин, кісток і суглобів: Сепсис. Острые гнойные заболевания мягких тканей, костей и суставов Сепсис. Acute purulent diseases of soft tissues, bones and joints: Sepsis.	2,0
13	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Некроз. Гангрена. Виразки. Нориці. Сторонні тіла. Некроз. Гангрена. Язвы. Свищи. Инородные тела. Necrosis. Gangrene. Ulcers. Fistulas. Foreign bodies.	2,0
14	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Загальні питання клінічної онкології Общие вопросы клинической онкологии General issues of clinical oncology	2,0
15	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work Підсумковий модульний контроль - дифзалік. Итоговый модульный контроль The final modular control.	2,0
	Аудиторна робота / аудиторная работа/ Classroom work	36
	Самостійна робота/ Самостоятельная работа / Home work	1
	Лекції / Лекции / Lectures	8
	• Всього. • Всего. • At all.	45

**Тематика лекцій з дисципліни « Загальна хірургія»
для студентів 2 курсу медичного факультету № 2
(спеціальність 221 – «Стоматологія»)**

**Тематика лекцій по дисциплине «Общая хирургия»
для студентов 2 курса медицинского факультета № 2
(Специальность 221- «Стоматология»)**

**Topics of lectures on the subject "General Surgery"
for 2nd year medical students medical faculty № 2
(specialty 221- "Dentistry")**

№	Тема лекції Тема лекции Topic of lectures	Кількість годин Кол-во часов Duration	Лектор Лектор Lector
1	Введення та поняття про хірургію. Введение и понятие о хирургии. Introduction and concepts of surgery.	2,0	Професор Каніковський О.Є.
2	Загальні питання анестезіології та реанімології. Общие вопросы анестезиологии и реаниматологии. General issues of anesthesiology and resuscitation.	2.0	Професор Каніковський О.Є.
3	Рани. Класифікація. Рановий процес. Гнійні рани. Раны. Классификация. Раневой процесс. Гнойные раны. Wounds. Classification. Wound process. Purulent wounds.	2.0	Професор Каніковський О.Є.
4	Загальні питання хірургічної інфекції. Сепсис. Хірургічні аспекти СНІДу і наркоманії. Общие вопросы хирургической инфекции. Сепсис. Хирургические аспекты СПИДа и наркомании. General issues of surgical infection. Sepsis. Surgical aspects of AIDS and drug addiction.	2,0	Професор Каніковський О.Є.

Перелік тем для самостійної роботи
з дисципліни «Загальна хірургія»
для студентів 2 курсу медичного факультету № 2
(спеціальність 221 – «Стоматологія»)
Перечень тем для самостоятельной работы
по дисциплине «Общая хирургия»
для студентов 2 курса медицинского факультета № 2
(Специальность 221 - «Стоматология»)
List of topics for independent work
in the discipline "General Surgery"
for 2nd year medical students medical faculty № 2
(specialty 221 - "Dentistry")

Назва теми	Кількість годин
<p>Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими з приводу патології голови, шиї, грудної клітки, органах черевної порожнини, промежині та кінцівках. Пов'язки на живіт, поперекову ділянку, промежину, кінцівки.</p> <p>Организация работы в чистой перевязочной. Десмургия, перевязочный материал. Типичные бинтовые повязки. Повязки на голову, шею, грудную клетку. Уход за больными, оперированными по поводу патологии головы, шеи, грудной клетки, органах брюшной по-рожнини, промежности и конечностях. Повязки на живот, поясничную область, промеж-на, конечности.</p> <p>Organization of work in a clean dressing room. Desmurgia, dressings. Typical bandages. Headbands, neck, chest. Care for patients operated on for pathology of the head, neck, chest, abdominal organs, perineum and limbs. Bandages on the abdomen, lumbar region, perineum, limbs.</p>	1
Всього. • Всего. • At all.	1

**Перелік питань для підсумкового модульного контролю
з дисципліни «Загальна хірургія»
для студентів 2 курсу медичного факультету № 2
(спеціальність 221 – «Стоматологія»)**

**Перечень вопросов для итогового модульного контроля
по дисциплине «Общая хирургия»
для студентов 2 курса медицинского факультета № 2
(Специальность 221 - «Стоматология»)**

**List of questions for the final modular control in the discipline "General Surgery"
for 2nd year medical students medical faculty № 2
(specialty 221 - "Dentistry")**

- Визначення поняття десмургії. Види пов'язок.
Определение понятия десмургии. Виды повязок.
Definition of the concept of desmurgia. Types of bandages.
- Показання до накладання пов'язок.
Показания к наложению повязок
Indications for bandaging
- Загальні правила бинтування і накладання м'яких пов'язок. Вимоги до пов'язок.
Общие правила бинтования и наложения мягких повязок. Требования к повязок.
General rules for bandaging and applying soft bandages. Bandage requirements.
- Типові пов'язки на голову та шию.
Типичные повязки на голову и шею.
Typical head and neck headbands.
- Пов'язки на руку, плече, плечовий пояс, грудну клітку.
Повязки на руку, плечо, плечевой пояс, грудную клетку.
Bandages on the arm, shoulder, shoulder girdle, chest.

- Оклюзійна пов'язка. Індивідуальний перев'язочний пакет.
Окклюзионная повязка. Индивидуальный перевязочный пакет
Occlusive dressing. Individual dressing package
- Типові пов'язки на живіт, таз, промежину.
Типичные повязки на живот, таз, промежность.
Typical bandages on the abdomen, pelvis, perineum.
- Пов'язки на нижню кінцівку.
Повязки на нижнюю конечность.
Bandages on the lower limb.
- Загальні правила гіпсової техніки, ускладнення та їх профілактика.
Общие правила гипсовой техники, осложнения и их профилактика
General rules of gypsum technology, complications and their prevention.
- Антисептика. Суть методу, основні види.
Антисептика. Суть метода, основные виды.
Antisepsis. The essence of the method, the main types.
- Основні групи антисептичних речовин.
Основные группы антисептических веществ.
The main groups of antiseptic substances.
- Антибіотики. Шляхи застосування, ускладнення.
Антибиотики. Пути применения, осложнения
Antibiotics. Ways of application, complications
- Внутрішньо-лікарняна інфекція, шляхи розповсюдження та її профілактика.
Внутри- больничная инфекция, пути распространения и ее профилактика
Nosocomial infection, ways of spread and its prevention
- Асептика: визначення, методи.
Асептика: определение, методы
Asepsis: definitions, methods
- Методи стерилізації перев'язочного матеріалу та операційної білизни.
Методы стерилизации перевязочного материала и операционного белья.
Methods of sterilization of dressings and surgical linen.
- Методи контролю за стерилізацією.
Методы контроля стерилизации
Methods of sterilization control
- Передстерилізаційна підготовка і методи стерилізації інструментів.
Предстерилизационной подготовка и методы стерилизации инструментов.
Pre-sterilization preparation and methods of sterilization of instruments.
- Особливості стерилізації інструментів з оптичною системою.
Особенности стерилизации инструментов с оптической системой.
Features of sterilization of instruments with optical system.
- Класифікація і вимоги до шовного матеріалу.
Классификация и требования к шовного материала.
Classification and requirements for suture material.
- Методи підготовки рук хірурга до операції.
Методы подготовки рук хирурга к операции.
Methods of preparing the surgeon's hands for surgery.
- Способи підготовки операційного поля .
Способы подготовки операционного поля.
Methods of preparation of the operating field.
- Основні принципи організації роботи в операційній та перев'язочній.
Основные принципы организации работы в операционной и перевязочной.
Basic principles of organization of work in the operating room and dressing room.

- Кровотеча, причини, види, діагностика.
Кровотечение, причины, виды, диагностика
Bleeding, causes, types, diagnosis
- Класифікація кровотеч в залежності від їх виникнення.
Классификация кровотечений в зависимости от их возникновения.
Classification of bleeding depending on their occurrence
- Кровотеча в порожнину тіла, клініка, діагностика.
Кровотечение в полость тела, клиника, диагностика
Bleeding into the body cavity, clinic, diagnosis
- Методи тимчасової зупинки кровотечі.
Методы временной остановки кровотечения.
Methods of temporary cessation of bleeding
- Методи остаточної зупинки кровотечі. Принципи накладання судинного шва.
Методы окончательной остановки кровотечения. Принципы наложения сосудистого шва
Methods of final cessation of bleeding. Principles of vascular suturing.
- Вчення про групи крові, Rh -фактор.
Учение о группах крови, Rh-фактор
The doctrine of blood groups, Rh factor
- Методи і способи переливання препаратів крові і кровозамінників.
Методы и способы переливания препаратов крови и кровезаменителей
Methods and ways of transfusion of blood products and blood substitutes
- Визначення групи крові і Rh-фактору. Проби на сумісність крові.
Определение группы крови и Rh-фактору. Пробы на совместимость крови
Determination of blood group and Rh factor. Blood compatibility tests
- Класифікація ускладнень при переливанні препаратів крові та їх профілактика.
Классификация осложнений при переливании препаратов крови и их профилактика
Classification of complications in blood transfusion and their prevention
- Післятрансфузійні реакції, клініка, діагностика, лікування.
Послетрансфузийни реакции, клиника, диагностика, лечение
Post-transfusion reactions, clinic, diagnosis, treatment.
- Кровозамінники, їх класифікація, покази до застосування.
Кровезаменители, их классификация, показания к применению
Blood substitutes, their classification, indications for use.
- Місцеве знеболення. Показання, протипоказання, методики, новокаїнові блокади.
Местное обезболивание. Показания, противопоказания, методики, новокаиновые блокады.
Local anesthesia. Indications, contraindications, methods, novocaine blockade.
- Інфільтраційна анестезія за О.В. Вишневським.
Инfiltrационная анестезия по О.В. Вишневскому
Infiltration anesthesia according to OV Vyshnevsky
- Провідникова анестезія. Перидуральна анестезія, спинномозкова анестезія.
Проводниковая анестезия. Перидуральная анестезия, спинномозговая анестезия
Conductive anesthesia. Epidural anesthesia, spinal anesthesia
- Характеристика основних місцевих анестетиків.
Характеристика местных анестетиков
Characteristics of the main local anesthetics.
- Загальне знеболення, визначення, теорії, види. Стадії наркозу. Ускладнення, профілактика.
Общее обезболивание, определение, теории, виды. Стадии наркоза. Осложнения, профилика
General anesthesia, definitions, theories, types. Stages of anesthesia. Complications, prevention.

- Хірургічна операція. Класифікація в залежності від строку і об'єму виконання.
Хирургическая операция. Классификация в зависимости от срока и объема выполнения
Surgery. Classification depending on the term and scope of execution
- Типові, атипові і спеціальні хірургічні операції.
Typical, atypical and special surgical operations
Типичные, атипичные и специальные хирургические операции
- Основні етапи хірургічної операції.
Основные этапы хирургической операции
The main stages of surgery
- Передопераційний період. Визначення, основні задачі.
Предоперационный период. Определение, основные задачи
Preoperative period. Definitions, main tasks
- Післяопераційний період. Визначення, задачі.
Послеоперационный период. Определение, задачи
Postoperative period. Definitions, tasks
- Фази (стадії) післяопераційного періоду.
Фазы (стадии) послеоперационного периода
Phases (stages) of the postoperative period
- Ускладнення в післяопераційному періоді, лікування ускладнень, їх профілактика.
Осложнения в послеоперационном периоде, лечение осложнений, их профилактика
Complications in the postoperative period, treatment of complications, their prevention
- Класифікація ран, клінічні ознаки. Патогенез ранового процесу, його фази.
Классификация ран, клинические признаки. Патогенез раневого процесса, его фазы
Classification of wounds, clinical signs. Pathogenesis of the wound process, its phases
- Первинна і вторинна хірургічна обробка рани. Принципи проведення.
Первичная и вторичная хирургическая обработка раны. Принципы проведения
Primary and secondary surgical treatment of the wound. Principles of conducting
- Інфекційні ускладнення рани.
Инфекционные осложнения раны.
Infectious complications of the wound
- Лікування гнійних ран в залежності від фази ранового процесу.
Лечение гнойных ран в зависимости от фазы раневого процесса
Treatment of purulent wounds depending on the phase of the wound process
- Хірургічна обробка інфікованої рани, види швів в залежності від часу накладання.
Хирургическая обработка инфицированной раны, виды швов в зависимости от наложения.
Surgical treatment of an infected wound, types of sutures depending on the time of application
- Забій, розтягнення, розриви м'яких тканин. Клініка, лікування.
Убой, растяжения, разрывы мягких тканей. Клиника, лечение
Slaughter, sprains, ruptures of soft tissues. Clinic, treatment.
- Травматичний шок. Теорії та сучасні погляди. Клініка, діагностика.
Травматический шок. Теории и современные взгляды. Клиника, диагностика
Traumatic shock. Theories and modern views. Clinic, diagnosis.
- Переломи. Класифікація, клініка, діагностика. Механізм і види зміщення кісткових уламків.
Переломы. Классификация, клиника, диагностика. Механизм и виды смещения костных отломков
Fractures. Classification, clinic, diagnosis. Mechanism and types of displacement of bone fragments.

- Умови, які визначають зрощення переломів.
Условия, определяющие сращение переломов.
Conditions that determine the fusion of fractures.
- Перша допомога при переломах. Імобілізація, транспортування.
Первая помощь при переломах. Иммобилизация, транспортировки.
First aid for fractures. Immobilization, transportation.
- Основні принципи і методи лікування переломів. Принципи оперативного лікування.
Основные принципы и методы лечения переломов. Принципы оперативного лечения.
Basic principles and methods of fracture treatment. Principles of surgical treatment.
- Ускладнення при лікуванні переломів і їх лікування, профілактика.
Осложнения при лечении переломов и их лечение, профилактика.
Complications in the treatment of fractures and their treatment, prevention.
- Вивихи. Механізм виникнення. Методи лікування.
Вывихи. Механизм возникновения. Методы лечения.
Dislocations. The mechanism of occurrence. Methods of treatment.
- Синдром тривалого розтрощення. Клініка, лікування.
Синдром длительного сокрушения. Клиника, лечение.
Prolonged crushing syndrome. Clinic, treatment.
- Травматичні пошкодження артерій і вен і їх наслідки.
Травматические повреждения артерий и вен и их последствия.
Traumatic injuries of arteries and veins and their consequences.
- Артеріальні та артеріовенозні аневризми. Клініка, діагностика, лікування.
Артериальные и артериовенозные аневризмы. Клиника, диагностика, лечение.
Arterial and arteriovenous aneurysms. Clinic, diagnosis, treatment.
- Причини і види омертвіння тканин.
Причины и виды омертвения тканей.
Causes and types of tissue necrosis.
- Суха і волога гангрена. Клініка, діагностика, лікування. Принципи нефректомії і ампутації.
Сухая и влажная гангрена. Клиника, диагностика, лечение. Принципы нефрэктомии и ампутации.
Dry and wet gangrene. Clinic, diagnosis, treatment. Principles of nephrectomy and amputation.
- Трофічні виразки. Причини, клініка, діагностика, лікування. Принципи аутодермопластики.
Трофические язвы. Причины, клиника, диагностика, лечение. Принципы аутодермопластики.
Trophic ulcers. Causes, clinic, diagnosis, treatment. Principles of autodermoplastic.
- Нориці. Етіологія, класифікація, діагностика, лікування.
Свищи. Этиология, классификация, диагностика, лечение.
Fistulas. Etiology, classification, diagnosis, treatment.
- Пролежні. Механізм виникнення. Лікування, профілактика.
Пролежни. Механизм возникновения. Лечение, профилактика.
Bedsores. The mechanism of occurrence. Treatment, prevention.
- Опіки, класифікація в залежності від ступеню пошкодження.
Ожоги, классификация в зависимости от степени повреждения.
Burns, classification depending on the degree of damage.
- Опікова хвороба, періоди, клінічна діагностика, лікування.
Ожоговая болезнь, периоды, клиническая диагностика, лечение.
Burn disease, periods, clinical diagnosis, treatment.
- Методи визначення опікової поверхні шкіри.
Методы определения ожоговой поверхности кожи.
Methods for determining the burn surface of the skin.

- Місцеве лікування опіків.
Местное лечение ожогов.
Local treatment of burns.
- Методи хірургічного лікування опіків.
Методы хирургического лечения ожогов.
Methods of surgical treatment of burns
- Характеристика хімічних опіків.
Характеристика химических ожогов.
Characteristics of chemical burns.
- Електротравма, особливості дії. Перша допомога при дії електричного струму
Электротравма, особенности действия. Первая помощь при воздействии электрического тока.
Electrotrauma, features of action. First aid under the influence of electric current.
- Відмороження, класифікація, клініка, лікування.
Отморожение, клиника, лечение.
Frostbite, classification, clinic, treatment.
- Перша допомога при відмороженні.
Первая помощь при отморожении.
First aid for frostbite.
- Загальні принципи лікування відморожень.
Общие принципы лечения отморожений.
General principles of treatment of frostbite
- Фурункул, фурункульоз. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
Фурункул, фурункулез. Этиология, патогенез, клиника, лечение.
Boil, boil. Etiology, pathogenesis, clinic, treatment.
- Фурункул, карбункул обличчя, особливості, клініка, лікування.
Фурункул, карбункул лица, особенности, клиника, лечение.
Boil, carbuncle of the face, features, clinic, treatment.
- Карбункул, етіологія, патогенез, діагностика, лікування. Принципи оперативного лікування.
Карбункул, этиология, патогенез, диагностика, лечение. Принципы оперативного лечения.
Carbuncle, etiology, pathogenesis, diagnosis, treatment. Principles of surgical treatment.
- Абсцес. Етіологія, клініка, лікування. Принципи оперативного лікування.
Абсцесс. Этиология, клиника, лечение. Принципы оперативного лечения.
Abscess. Etiology, clinic, treatment. Principles of surgical treatment.
- Флегмона, клініка, діагностика, лікування. Принципи оперативного лікування.
Флегмона, клиника, диагностика, лечение. Принципы оперативного лечения.
Phlegmon, clinic, diagnosis, treatment. Principles of surgical treatment.
- Флегмони кисті. Клініка, діагностика, лікування. Принципи оперативного лікування.
Флегмоны кисти. Клиника, диагностика, лечение. Принципы оперативного лечения.
Phlegmons of the hand. Clinic, diagnosis, treatment. Principles of surgical treatment.
- Гідраденіт, клініка, лікування. Принципи оперативного лікування.
Гидраденит, клиника, лечение. Принципы оперативного лечения.
Hydradenitis, clinic, treatment. Principles of surgical treatment.
- Лактаційний мастит. Причини, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
Лактационный мастит. Причины, клиника, диагностика, лечение, профилактика.
Lactational mastitis. Causes, clinic, diagnosis, treatment, prevention
- Бешіха. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.
Рожа. Этиология, патогенез, клиника, лечение.
Beshiha. Etiology, pathogenesis, clinic, treatment.

- Парапроктит. Клініка, діагностика, лікування. Принципи оперативного лікування.
Парапроктит. Клиника, диагностика, лечение. Принципы оперативного лечения.
Paraproctitis. Clinic, diagnosis, treatment. Principles of surgical treatment.
- Панарицій. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи оперативного лікування.
Панариций. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, принципы оперативного лечения.
Panaritium. Etiology, pathogenesis, clinic, diagnosis, principles of surgical treatment.
- Гострий гематогенний остеомієліт. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи оперативного лікування.
Острый гематогенный остеомиелит. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, принципы оперативного лечения.
Acute hematogenous osteomyelitis. Etiology, pathogenesis, clinic, diagnosis, principles of surgical treatment.
- Сепсис, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
Сепсис, клиника, диагностика, лечение.
Sepsis, classification, clinic, diagnosis, treatment.
- Правець. Етіологія, класифікація, клініка, діагностика, лікування.
Столбняк. Этиология, клиника, диагностика, лечение.
Catalepsy. Etiology, classification, clinic, diagnosis, treatment
- Специфічна і неспецифічна профілактика правця.
Специфическая и неспецифическая профилактика столбняка.
Specific and nonspecific prevention of tetanus
- Сибірковий карбункул. Етіологія, клініка, лікування.
Сибиреязвенный карбункул. Этиология, клиника, лечение.
Anthrax carbuncle. Etiology, clinic, treatment.
- Анаеробна клостридіальна інфекція. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.
Анаэробная клостридиальная инфекция. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, лечение.
Anaerobic clostridial infection. Etiology, pathogenesis, clinic, diagnosis, treatment.
- Гнилісна інфекція. Етіологія, патогенез, клініка, лікування, діагностика, лікування.
Гнилостных инфекция. Этиология, патогенез, клиника, лечение, диагностика, лечение.
Septic infection. Etiology, pathogenesis, clinic, treatment, diagnosis, treatment.
- Кістково-суглобний туберкульоз. Патологічна анатомія, форми клініка, лікування.
Костно-суставной туберкулез. Патологическая анатомия, формы клиника, лечение.
Bone and joint tuberculosis. Pathological anatomy, clinical forms, treatment.
- Основні правила хірургічної деонтології.
Основные правила хирургической деонтологии.
Basic rules of surgical deontology.
- Пухлини. Етіологія, патогенез. Класифікація по TNM.
Опухоли. Этиология, патогенез. Классификация по TNM.
Tumors. Etiology, pathogenesis. Classification by TNM.
- Диференційна діагностика доброякісних і злоякісних пухлин.
Дифференциальная диагностика доброкачественных и злокачественных опухолей.
Differential diagnosis of benign and malignant tumors
- Обстеження хворих з пухлинним захворюванням.
Обследование больных с опухолевым заболеванием.
Examination of patients with tumor disease
- Загальні принципи лікування пухлин.
Общие принципы лечения опухолей.
General principles of tumor treatment

6. Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

7. Форма навчання: денна.

8. Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний.

9. Методи контролю: усний, письмовий, тестовий.

10. Форми підсумкового контролю: підсумковий модульний контроль: диференційний залік.

11. Засоби діагностики успішності навчання: питання для поточного контролю, тестові завдання, ситуаційні задачі.

12. Мова навчання: українська.

13. Система оцінювання успішності студентів з загальної хірургії

Оцінювання поточної навчальної діяльності. При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляють оцінки за традиційною шкалою.

ОЦІНКУ “ВІДМІННО” за поточну успішність отримує студент, який вичерпно, послідовно, грамотно відповів на 90 - 100% теоретичних питань, передбачених для обговорення на практичному занятті, тісно пов’язуючи під час відповіді теорію з практикою, правильно і безтривалої затримки вирішує всі ситуаційні задачі – 100%, змістовно, логічно обґрунтовує відповідь, опираючись на отримані знання, без помилок виконує практичні навички. Дає вірні відповіді на 95-100 % тестових завдань.

ОЦІНКУ “ДОБРЕ” за поточну успішність отримує студент, який дає повні і логічні відповіді на 75-89 % теоретичних питань, а при виконанні практичних навичок та вирішенні ситуаційних задач допускає незначні помилки і неточності. Вирішує 80 % запропонованих ситуаційних задач і у 80-94 % вірно відповідає на тести.

ОЦІНКУ “ЗАДОВІЛЬНО” за поточну успішність отримує студент, який при відповіді на теоретичні питання допускає значні помилки, практичні навички виконує невпевнено, з істотними помилками, вирішує 60 % ситуаційних задач із тривалою затримкою, з помилками, не може змістовно, логічно обґрунтувати відповідь. Знає лише базис програмного завдання. Відповіді на питання неповні, фрагментарні, знає 60 - 74 % теоретичного матеріалу, і дає вірні відповіді на 65-79 % тестових завдань.

ОЦІНКУ “НЕЗАДОВІЛЬНО” за поточну успішність отримує студент, який оволодів менше 60 % від об’єму необхідної інформації, вирішує менше 60 % практичних задач і неспроможний виконати практичні навички, який не знає теоретичних основ теми, не виконує завдання, допускає грубі помилки при відповіді, не засвоїв аспекти теми, а також вказує менше 65% на правильні відповіді у тестах.

Поточне оцінювання. Викладач зобов’язаний провести опитування кожного здобувача вищої освіти у групі на кожному занятті і виставити (оголосити) оцінку в журналі обліку відвідувань та успішності ЗО та протягом 48 годин – в електронний журнал за традиційною шкалою («5», «4», «3», «2»). Поточна оцінка за практичні заняття визначається як середня сума оцінок поточної навчальної діяльності за національною шкалою – «5» «4», «3» та конвертується у бали ЄКТС, відповідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали, що прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ №2 від 28.09.10 (додається). Максимальна кількість балів (120), яку може набрати ЗО за поточну діяльність, вираховується шляхом додавання всіх поточних оцінок і ділення цієї суми на кількість занять. Отримана середня оцінка за поточну успішність перераховується у бали відповідно до шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали (максимально 120 балів) для дисциплін, що закінчуються диференційним заліком (прийнято рішенням Вченої ради ВНМУ ім. М.І.Пирогова (протокол № 2 від 28.09.10 року) (див. Додатки).

Оцінювання самостійної роботи. Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюють під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання індивідуальних завдань ЗО. Кількість балів за різні види індивідуальних завдань залежить від її обсягу і значимості, але не більше 12 балів. Ці бали додають до суми балів, набраних ЗО за поточну навчальну діяльність, рішенням кафедральної наради.

12 балів - за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

10-11 балів – за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах та наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

10 балів – за участь (якщо ЗО брав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

8 балів – за участь у внутрішньовузівських олімпіадах та наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

6 балів – за виготовлення препаратів, схем, таблиць, мультимедійного забезпечення та відеофільмів.

Загальні критерії оцінки за підсумковий модульний контроль

Підсумковий модульний контроль здійснюють по завершенню вивчення всіх тем модуля. До ПМК допускають студентів, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, не мають незадовільних оцінок та набрали не менше 72 балів.

Форма проведення диференційного заліку (ПМК з модуля загальна хірургія) - 15 тестів (по 2 бали), 1 ситуаційна задача («5» - 10 балів, «4» - 9 балів, «3» - 6 балів), 1 теоретичне питання («5» - 30 балів, «4» - 27 балів, «3» - 20 балів), 1 практична навичка («5» - 10 балів, «4» - 9 балів, «3» - 6 бали). Оцінюють кожне питання і навичку окремо за 4-бальною системою. Цю оцінку переводять у бали, як зазначено у дужках. Бали додають і згідно інструкції оцінювання іспитів та диференційних заліків (рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012) конвертують у традиційну оцінку:

5 - 71-80 балів

4 - 70-61 балів

3 - 60-50 балів

Критерії оцінки за дисципліну:

5A – 180-200 балів (scores), 4B – 170-179,99 балів (scores), 4C – 160-169,99 балів (scores), 3D – 141-159,99 балів (scores), 3E – 122-140,99 балів (scores), 2FX – 72-121,99 балів (scores), 2F – 1-71,99 балів (scores).

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінку з дисципліни «Загальна хірургія» виставляють лише студентам, яким зараховані усі субмодулі з дисципліни і які успішно склали диференційований залік. Цю оцінку визначають як суму оцінок поточної навчальної діяльності під час усіх модулів (у балах) та оцінки диференційного заліку (у балах). Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам – 200, в т.ч. за поточну навчальну діяльність – 120, за диференційний залік – 80. **Зарахування кредитів за вивчену дисципліну здійснюється за умови накопичення студентом 122 балів** (мінімальне значення оцінки E за Шкалою ECTS).

Оцінювання знань з дисципліни проводять з урахуванням відповідних шкал:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 72–121,99 балів (FX) студент має право повторно її скласти: один раз кафедральній комісії за участю завідувача кафедри, останній раз – комісії за участю завідувача кафедри та представника деканату.

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 1–71,99 балів (F) студент зобов'язаний повторно її вивчити. Рішення приймається керівництвом НМУ відповідно до нормативних документів, затверджених у встановленому порядку.

і. Політика курсу

– Політика курсу здійснюється згідно Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII; Статуту ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Правил внутрішнього розпорядку ВНМУ, Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Кодексу академічної доброчесності, Положення безпеки про порядок проведення навчання і перевірки знань.

15. Перелік навчально-методичної літератури

Основна (базова):

1. Загальна хірургія : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів-медичних університетів, інститутів й академій / С. Д. Хіміч [та ін.] ; за ред.: С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. - 3-е вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2018. - 607 с.
2. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н. М. Касевич ; за ред. В.І. Литвиненка. — 7-ме вид., випр. — К. : ВСВ “Медицина ”, 2017. - 424 с.
3. Пропедевтика хірургічних захворювань // Навчальний посібник для студентів. Під редакцією В.О. Шидловського. – Тернопіль, 2014. – 264 с.
4. Черенько М.П., Ваврик Ж.М.. Загальна хірургія // Київ, "Здоров'я", 2014. – 207 с.

Допоміжна:

1. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф. Польового В.П., Шкваровського І. В., Желіби М.Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 252 с.
2. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. –К. Медицина, 2015. – 424 с.

3. Мокшенов И.Я. Врачебная деонтология // Минск, 2016. – 115 с.
4. Невідкладні стани в хірургії: навч. посіб. / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретівта ін.; за ред. Л.М. Ковальчука. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. — 560 с., ISBN: 978-617-505-370-6.
5. Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ-1). Практикум. За ред Скрипника І.М. / Гопко О.Ф., Петров Є.Є., Чорна І.О., Цвіренко С.М., Ярошенко Р.А. - Полтава 2019.
6. Рябов Г.А. Синдромы критических состояний. - М.: Медицина, 2014. - 356 с.
7. Хірургія / за ред. Я.С. Березницького. - К.: ВСВ "Медицина", 2020. – 528 с., ISBN: 978-966-382-834-3.
8. Хірургія = Surgery : textbook for students of higher medical educational institutions / К. М. Amosova, Y. S. Bereznyts'kyu, A. O. Burka [et al.] ; edited by: Bereznyts'kyu Ya. S., Zakharash M. P., Mishalov V. G. – 2nd ed. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2018. – 712 p.: ISBN 978-966-382-714-8.
9. Bilderback PA, Massman JD, Smith RK, La Selva D, Helton WS. Small bowel obstruction is a surgical disease: patients with adhesive small bowel obstruction requiring operation have more cost-effective care when admitted to a surgical service. J Am Coll Surg. 2015; 221(1):7-13. doi: 10.1016/j.jamcollsurg.2015.03.054
10. Naumann DN, Bhangu A, Kelly M, Bowley DM. Stapled versus handsewn intestinal anastomosis in emergency laparotomy: a systemic review and meta-analysis. Surgery. 2015; 157(4):609-618.

16. Інформаційні ресурси:

сайт університету – www.vnmu.edu.ua

сайт бібліотеки - library.vnmu.edu.ua

сайт національної наукової медичної бібліотеки України - library.gov.ua

сайт національної бібліотеки медицини США - nlm.nih.gov

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри хірургії медичного факультету № 2
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Протокол №1

від 29 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

____ проф. ЗВО __ Олег Каніковський ____

прізвище та ініціали

Викладач відповідальний
за дисципліну

____ доц. ЗВО __ Микола Рубан ____
прізвище та ініціали

www.vnmu.edu.ua/кафедра-хірургії-медичного-факультету-2